

Raatimiehenkatu 19
53100 LAPPEENRANTA
Puhelin 029 56 45900 Fax 029 56 45988,
etela-karjala.ko@oikeus.fi

30.5.2024

Asiano:
R 24/74

JULKINEN SELOSTE SULJETUIN OVIN KÄSITELLYSTÄ ASIASTA

Käräjäoikeus on 30.5.2024 antamallaan tuomiolla nro 24/123148 tuominnut vuonna 1982 syntyneen naisen 1 vuoden 11 kuukauden mittaiseen ehdolliseen vankeusrangaistukseen ja sen oheisseuraamuksena 120 tunnin yhdyskuntapalveluun hänen omiin alaikäisiin lapsiinsa (A - D) kohdistuneesta ihmiskaupasta (A), törkeästä pahoinpitelystä (A) ja kahdesta pahoinpitelystä (B ja C). Pahoinpitelyt ovat tapahtuneet vuosien 2015 - 2019 aikana, ihmiskauppa keväällä 2019. Rikosten tekopaikkana on ollut Lappeenranta. Lisäksi käräjäoikeus on velvoittanut vastaajan suorittamaan A:lle korvaukseksi kärsimyksensä sekä kivusta, särystä ja muusta tilapäisestä haitasta yhteensä 8.000,00 euroa viivästyskorkoineen. Muille asianomistajille vastaaja on velvoitettu maksamaan korvauksia yhteensä 2.600,00 euroa viivästyskorkoineen. Lisäksi vastaaja on velvoitettu osittain korvaamaan valtiolle valtion varoista maksetut asianomistajien oikeudenkäyntikulut sekä asiassa aiheutuneet todistelukustannukset, joiden yhteismäärä on yli 30.000,00 euroa.

Käräjäoikeus on hylännyt syytteen vanhentuneena yhden pahoinpitelyä koskevan syytekohtan osalta, mutta katsonut tältä osin näytetyksi, että vastaaja oli lyönyt 0 - 1-vuotiaasta D:tä ainakin kerran jalkoihin tai muualle vartaloon, ja velvoittanut vastaajan suorittamaan D:lle korvausta teon aiheuttamasta kivusta, särystä ja muusta tilapäisestä haitasta 150 euroa viivästyskorkoineen.

Vastaajan on katsottu syyllistyneen perusmuotoiseen ihmiskauppaan, koska hän oli pakottanut tekoaikana 12-vuotiaan A:n tekemään tämän ikä- ja kehitystasoon nähden kohtuuttomasti kotitöitä. Nainen oli kohdistanut A:han vakavaa ja pitkäkestoista väkivaltaa, mistä syystä A oli elänyt jatkuvan väkivallan uhan alla. Nainen oli myös asettanut kotitöiden tekemisen ja vauvaikäisen sisaruksen (D) hoitamisen edellytykseksi sille, että A oli saanut ruokaa, mennä nukkumaan ja saanut osallistua perusopetukseen. Ruoatta jättämisen seurauksena A:n kasvu oli hidastunut. Lisäksi hänelle oli aiheutunut kevätlukukaudella 2018-2019 yli 200 tuntia koulupoissaoloja.

Syyttäjä on vaatinut naiselle rangaistusta törkeästä ihmiskaupasta, mutta käräjäoikeus on katsonut, että naisen menettely täyttää perusmuotoisen ihmiskaupan tunnusmerkistön. Käräjäoikeuden arvion mukaan kyse ei ollut ollut sen laatuaisesta työstä, etteikö sitä olisi voinut teettää lapsella ollenkaan eikä työ itsessään ollut ollut laadultaan lapselle vahingollista tai vaarallista. Teon arvioimista perusmuotoiseksi ihmiskaupaksi on puoltanut myös se, että rikoksen teko aika (noin neljä kuukautta) on

muuhun ihmiskaupparikoksia koskevaan oikeuskäytäntöön suhteutettuna lyhyt.

Naisen on katsottu syyllistyneen kyseistä A:ta kohtaan tehtyyn törkeään pahoinpitelyyn, koska nainen oli kohdistanut A:han vakavaa väkivaltaa usean vuoden ajan. Nainen oli mm. lyönyt A:ta kasvoihin ja muualle vartaloon sekä raajoihin (ml. jalkapohjiin), kuristanut A:ta, repinyt A:ta hiuksista niin, että A:lla on läikittäisiä hiuksettomia kohtia sekä purrut ja lyönyt häntä sormille niin, että A:n kaikkien sormien kynnet olivat vaurioituneet tai irronneet.

B:n ja C:n kohdalla käräjäoikeus on katsonut naisen syyllistyneen perusmuotoiseen pahoinpitelyyn, koska nainen oli lyönyt ja kuristanut heitä molempia ja purrut toista heistä sormeen. Syyttäjä on vaatinut rangaistusta törkeästä pahoinpitelystä, mutta käräjäoikeus on katsonut, että suuri osa syytteen teonkuvauksessa mainituissa osateoista on jäänyt näyttämättä toteen. Syyttäjä on muun muassa väittänyt, että myös B ja C olivat joutuneet tekemään kohtuuttomasti kotitöitä, ja että myös heidän koulunkäyntinsä oli naisen toimien myötä estynyt tai ainakin häiriintynyt.

Nainen on kiistänyt käräjäoikeudessa menetelleensä edellä kerrotulla tavalla. Hän on kertonut sallineensa A:n tehdä kotitöitä vain satunnaisesti. Koulupoissaolot ovat naisen mukaan selittyneet sillä, että perheessä oli sairasteltu paljon, mikä oli myös vaikuttanut A:n painoon. A:n hiusten lähtöä nainen on selittänyt sillä, että oli ajellut A:n hiuksia, koska tällä oli ollut täitä. Kynsien vammoista nainen ei kertomansa mukaan ollut tiennyt mitään. A:lla havaitut lukuisat mustelmat puolestaan olivat naisen mukaan aiheutuneet mm. lasten touhuamisesta ja kaatumisista urheillessa.

Kolmea lasta (A - C) oli kuultu esitutkinnassa useasti. Ensimmäisissä kuulemisissa kukaan heistä ei ollut kertonut mitään naisen heihin kohdistamasta väkivallasta, vaan he olivat puhuneet äidistä vain myönteisesti. Kun lasten sijoitusta oli kestänyt jonkin aikaa ja yhteydenpito äitiin oli eri syistä vähentynyt, lapset olivat kertoneet, mitä heidän mukaansa oikeasti oli tapahtunut. Lasten mukaan äiti oli sanonut, mitä lasten pitää kertoa ja sen mukaan lapset olivatkin menetelleet. Tämä oli alkanut kuitenkin vaivata lapsia ja he olivat yhdessä päättäneet kertoa totuuden noin vuoden kuluttua tekojen päättymisestä.

Nainen puolestaan on vedonnut siihen, että lasten sijaisvanhemmat olivat vaikuttaneet lasten kertomaan ja että hänen entinen puolisonsa oli naiselle kostaakseen valehdellut naisen lapsiinsa kohdistamasta väkivallasta.

Asiassa on ollut kysymys henkilötodistelun luotettavuudesta ja syytteen tueksi esitetyn näytön riittävydestä. Käräjäoikeus katsoi syyttäjän ja asianomistajien esittämän kirjallisen todistelun ja henkilötodistelun osoittaneen naisen syyllistyneen em. rikoksiin.

Asia käsiteltiin yleisön läsnä olematta. Asianomistajien henkilöllisyydet sekä oikeudenkäyntiasiakirjat määrättiin salassapidettäväksi 60 vuodeksi.

Myös ratkaisu lopputulosta ja lainkohtia lukuunottamatta määrättiin salassapidettäväksi.

Asia on käsitelty kolmen käräjätuomarin kokoonpanossa.
Käräjäoikeuden ratkaisu on yksimielinen. Tuomio ei ole lainvoimainen.

Käräjätuomari

Nina Wiberg